

مقاله‌ی کوتاه علمی

اولین گزارش شته‌ی *Cinara pini* (Hem.: Lachnidae) از ایران

امیر حسین ناظمی، غلامحسین مروج* و جواد کریمی

گروه گیاه‌پزشکی، دانشکده‌ی کشاورزی، دانشگاه فردوسی مشهد.

*مسئول مکاتبات، پست الکترونیکی: moravej@ferdowsi.um.ac.ir

The first report of an aphid species, *Cinara pini* (Hem.: Lachnidae), from Iran

A. H. Nazemi, G. Moravej* and J. Karimi

Department of Plant Protection, Faculty of Agriculture, Ferdowsi University of Mashhad, Mashhad, Iran.

*Corresponding author, E-mail: moravej@ferdowsi.um.ac.ir

Abstract

The aphid, *Cinara pini* (Linnaeus), is newly recorded from Iran. It was collected during a survey on *pinus mugo* Turra pests in Mashhad, Iran in April 2010. The aphid, which belongs to the subfamily Cinarinae, was identified by Dr. Olivera Petrovic-Obradovic from Serbia.

آلمان، لهستان، لیتوانی و ژاپن از روی *Pinus sylvestris* و *Pinus nigra* و *Pinus mugo* گزارش شده است (Lehr, 1988; Jaskiewicz & Slawinska, 2005a, 2005b; Rakauskas *et al.*, 2008).

صفات تشخیصی گونه‌ی *C. pini*:

اندازه‌ی بدن به‌طور متوسط ۲/۵ تا ۲/۹ میلی‌متر و رنگ آن قهوه‌ای تیره است. بخش زیرین بدن از گرد سفید مومی پوشیده شده است. پایه‌ی بند آخر شاخک کم‌تر از چهار عدد مو دارد. بند آخر خرطوم بلندتر از قطر پایه‌ی کورنیکول و برابر یا اندکی بلندتر از طول بند دوم پنجه‌ی پای عقبی است. طول بند دوم پنجه‌ی پای عقبی کمی بیش‌تر از قطر پایه‌ی کورنیکول و طول موهای روی شاخک اندکی بیش‌تر از قطر پایه‌ی بند سوم شاخک است. کورنیکول‌ها سیاه هستند.

طی بررسی‌های انجام‌شده در فروردین ۱۳۸۹ روی آفات کاج، *Pinus mugo* Turra در شهرستان مشهد، یک گونه شته از روی نهال‌های جوان کاج در جمعیت فراوان مشاهده و جمع‌آوری گردید که توسط دکتر Olivera Petrovic-Obradovic از دانشگاه بلگراد از کشور صربستان به نام *Cinara pini* (Linnaeus) شناسایی شد. این شته متعلق به زیرخانواده‌ی Cinarinae و خانواده‌ی Lachnidae است و برای اولین بار از ایران گزارش می‌شود.

از جنس *Cinara* Curtiss هشت گونه از ایران گزارش شده است که عبارتند از *C. cedri* Mimeur، *C. costata* (Zetterstedt)، *C. cupressi* (Buckton)، *C. juniperi* (De Geer)، *C. tujafilina* (del Guercio)، *C. pilinornis*، *C. palaestinensis* Hille Ris Lambers (Rezwani, 2001) (Hartig) و *C. bagdanovi* (Mordwilko) (Rezwani, 1993). گونه‌ی *C. pini* از کشورهای اسپانیا،

منابع

- Jaskiewicz, B. & Slawinska, A. (2005a) The complex of parasitic Hymenoptera (Hymenoptera: Parasitica) occurring in aphids colonies on decorative shrubs in the urban environment. *Annales Universitatis Mariae Curie-Sklodowska* 15, 135-127.

- Jaskiewicz, B. & Slawinska, A.** (2005b) Aphids (Homoptera, Aphidoidea) inhabiting the shrubs of *Pinus mugo* Turra in the green areas of Lublin; part I, the population dynamics. *Acta Agrobotanica* 58(Z.1), 153-164.
- Lehr, P. A.** (1988) *Keys to the insects of the far east of the USSR*. 976 pp. Leningrad, Nauka Publishing House.
- Rakauskas, R., Havelka, J. & Basilova, J.** (2008) Contribution to the knowledge of the aphid (Hemiptera, Sternorrhyncha: Phylloxeroidea, Aphidoidea) fauna of the Curonian Spit, Lithuania. *Acta Zoologica Lituanica* 18, 90-107.
- Rezwani, A.** (1993) Identification key to the species of the family Lachnidae (Homoptera: Aphidoidea) from Iran. *Journal of Entomological Society of Iran* 12, 45-51.
- Rezwani, A.** (2001) *Key to the aphids (Homoptera: Aphidinea) in Iran*. 304 pp. Agricultural Research, Education and Extension Organization, Tehran.

Archive of SID